

**„Administratywizacja” prawa
karnego czy „kryminalizacja”
prawa administracyjnego?**

„Administratywizacja” prawa karnego czy „kryminalizacja” prawa administracyjnego?

pod redakcją
Mariusza Bogusza
i Wojciecha Zalewskiego

Wydawnictwo Uniwersytetu Gdańskiego
Gdańsk 2021

Recenzent
dr hab. Rober Suwaj, prof. PW

Redakcja, skład i łamanie
Violet Design / Wioletta Kowalska

Projekt okładki i stron tytułowych
Studio Spectro

Publikacja dofinansowana ze środków Wydziału Prawa i Administracji
Uniwersytetu Gdańskiego

Książka powstała dzięki wsparciu Miasta Gdyni i Pomorskiej Izby Adwokackiej
w Gdańsku.

Patronat Honorowy
**PREZYDENT
MIASTA GDYNI**
Wojciech Szczurek

© Copyright by Uniwersytet Gdański
Wydawnictwo Uniwersytetu Gdańskiego

ISBN 978-83-8206-198-7

Wydawnictwo Uniwersytetu Gdańskiego
ul. Armii Krajowej 119/121, 81-824 Sopot
tel.: 58 523 11 37; 725 991 206
e-mail: wydawnictwo@ug.edu.pl
www.wyd.ug.edu.pl

Księgarnia internetowa: www.kiw.ug.edu.pl

Druk i oprawa
Zakład Poligrafii Uniwersytetu Gdańskiego
ul. Armii Krajowej 119/121, 81-824 Sopot
tel. 58 523 14 49

SPIS TREŚCI

Wykaz skrótów	11
---------------------	----

Wstęp	13
-------------	----

CZĘŚĆ I

PROBLEMY TEORETYCZNE WYMIERZANIA KAR I SANKCJI PRZEZ ADMINISTRACJĘ PUBLICZNĄ

Mariusz Bogusz

Delikt administracyjny i kara administracyjna z perspektywy konstytucyjnej	19
1. Uwagi wstępne na temat sankcji w prawie administracyjnym	19
2. Przyczyny poszerzania się zakresu wykorzystania przez ustawodawcę konstrukcji deliktu administracyjnego i kary administracyjnej oraz rekomendacja Komitetu Ministrów Rady Europy nr R (91) 1 z dnia 13 lutego 1991 r. w sprawie sankcji administracyjnych jako reakcja na to zjawisko	20
3. Identyfikacja ryzyka związanego z wykorzystaniem przez ustawodawcę konstrukcji deliktu administracyjnego i kary administracyjnej	24
4. Swoboda regulacyjna ustawodawcy przy tworzeniu typów deliktów administracyjnych i określaniu kar administracyjnych oraz ograniczenia tej swobody	25
5. „Zwierciadło przeszłości” i uwagi podsumowujące	36
Literatura	39

Radosław Giętkowski

Karnizacja odpowiedzialności dyscyplinarnej	41
1. Wprowadzenie	41
2. Wpływ prawa karnego procesowego na odpowiedzialność dyscyplinarną	42
3. Wpływ prawa karnego materialnego na odpowiedzialność dyscyplinarną	48
4. Podsumowanie	53
Literatura	54

Marta Kisielowska

Kilka uwag na temat pojęcia sankcji administracyjnej	57
1. Wstęp	57
2. Pogranicze prawa administracyjnego	58
3. Pojęcie sankcji a istota prawa administracyjnego	59
4. Sankcja – pojęcie niejednoznaczne	62
5. Pojęcie sankcji a multicytryczność systemu prawa	65
6. Sankcja a ochrona podmiotów zewnętrznych	72
7. Podsumowanie	73
Literatura	73

Wojciech Zalewski

Administratywizacja prawa karnego	75
1. Wstęp	75
2. U zarania administratywizacji prawa karnego	78
3. Administratywizacja jako forma abolicji prawa karnego? O krytyce prawa karnego	87
4. Zmiany w prawie administracyjnym wskazujące na administratywizację obszaru dotąd zarezerwowanego dla prawa karnego	91
5. Podsumowanie	95
Literatura	97

CZĘŚĆ II
PROBLEMY WYMIERZANIA KAR
PRZEZ ADMINISTRACJĘ PUBLICZNĄ
NA OBSZARZE WYBRANYCH DOGMATYK

Adam Bochentyn

Administracyjna kara pieniężna za uszkodzenie, zniszczenie oraz za usunięcie drzewa lub krzewu bez zezwolenia lub zgłoszenia. Wybrane zagadnienia	103
1. Wprowadzenie	103
2. Istota odpowiedzialności administracyjnej oraz administracyjnej kary pieniężnej	104
3. Wpływ wyroku TK z dnia 1 lipca 2014 r., SK 6/12, na ewolucję przepisów ustawy o ochronie przyrody	112
4. Zakres podmiotowy i przedmiotowy kary pieniężnej za uszkodzenie, zniszczenie oraz za usunięcie drzewa lub krzewu oraz problem podwójnego karania za usunięcie drzewa lub krzewu	115
5. Okoliczności uniemożliwiające nałożenie administracyjnej kary pieniężnej za uszkodzenie, zniszczenie oraz za usunięcie drzewa lub krzewu	123
6. Wysokość administracyjnej kary pieniężnej za uszkodzenie, zniszczenie oraz za usunięcie drzewa lub krzewu	126
7. Podsumowanie	128
Literatura	130

Krzysztof Kaszubowski

Administracyjna kara pieniężna za naruszenie obowiązku sporządzania kwartalnych sprawozdań przez podmioty opróżniające zbiorniki bezodpływowe	133
1. Wstęp	133
2. Zakres podmiotowy obowiązku przekazywania sprawozdań	135
3. Charakter prawny terminu na przekazanie sprawozdań	142
4. Określenie wysokości sankcji za naruszenie obowiązku przekazywania sprawozdań	144

5. Elementy decyzji o administracyjnej karze pieniężnej	149
6. Podsumowanie	150
Literatura	151

Przemysław Ostojski

Zasada <i>lex mitior retro agit</i> w postępowaniach w sprawach administracyjnych kar pieniężnych	153
1. Uwagi wprowadzające	153
2. Zasada <i>lex mitior retro agit</i> w wybranych orzeczeniach Trybunału Konstytucyjnego	156
2.1. Zastosowanie do wszystkich przepisów o charakterze represyjnym	156
2.2. Zmiana prawa w toku instancji administracyjnej	158
2.3. Odwrócenie „domniemania” retrospektywnej mocy prawa nowego	159
2.4. Nakaz stosowania ustawy względniejszej na gruncie Ordynacji podatkowej	161
3. Wybór prawa „nowego” albo „starego” w doktrynie prawa i orzecznictwie sądownoadministracyjnym	162
3.1. Stosowanie ustawy dawnej w razie wątpliwości	162
3.2. Uzasadnienie dla reguły aktualności (retroakcja niewłaściwa)	164
3.3. Inne reguły rozstrzygania kwestii międzyczasowych	165
3.4. Stosowanie prawa z chwili wydania decyzji ostatecznej i wyjątki od tej zasady	165
3.5. Zasada <i>lex mitior retro agit</i>	166
3.6. Odstąpienie przez ustawodawcę od obowiązku wymiaru kary	168
4. Wnioski	169
5. Podsumowanie	171
Literatura	171

Ewa Sajek

Uprawnienia Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska do odstąpienia od wymierzania administracyjnych kar pieniężnych (zagadnienia wybrane)	175
1. Tytułem wstępu	175
2. Przykłady administracyjnych kar pieniężnych wymierzanych przez WIOŚ	176
3. Procedura wymierzania administracyjnej kary pieniężnej przez WIOŚ	178
4. Odstąpienie od nałożenia kary pieniężnej w świetle Kodeksu postępowania administracyjnego	179
5. Odstąpienie od nałożenia kary pieniężnej uregulowane w przepisach odrębnych (<i>lex specialis</i> w stosunku do Kodeksu postępowania administracyjnego) oraz przykłady stosowania tych przepisów w praktyce Pomorskiego Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska	182
6. Wybrane przykłady odstąpienia przez Pomorskiego Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska od nałożenia kary pieniężnej na podstawie Kodeksu postępowania administracyjnego	184
7. Tytułem podsumowania	186

Dominika Tykwińska-Rutkowska

Administracyjne kary pieniężne w działalności orzeczniczej Rzecznika Praw Pacjenta	189
1. Uwagi wprowadzające na temat Rzecznika Praw Pacjenta i postępowania w sprawie praktyk naruszających zbiorowe prawa pacjentów	189
2. Kary pieniężne orzekane przez Rzecznika Praw Pacjenta	194
3. Postępowanie w sprawie nałożenia kary pieniężnej przez Rzecznika Praw Pacjenta	200
4. Uwagi podsumowujące	210
Literatura	212

CZĘŚĆ III
 PROBLEMY STOSOWANIA SANKCJI
 NA OBSZARZE ODPOWIEDZIALNOŚCI DISCYPLINARNEJ
 I PORZĄDKOWEJ

Mariusz Kotulski

Przedawnienie w postępowaniu dyscyplinarnym funkcjonariuszy ABW i AW	217
1. Odpowiedzialność dyscyplinarna	217
2. Funkcje odpowiedzialności dyscyplinarnej	221
3. Odrębność postępowania dyscyplinarnego	223
4. Władza dyscyplinarna w ABW i AW	224
5. Przedawnienie wszczęcia postępowania	226
6. Czynności wyjaśniające	229
7. Przedawnienie karalności	231
8. Podsumowanie	234
Literatura	236

Piotr Rączka, Karolina Rokicka-Murszewska

Charakter prawny odpowiedzialności porządkowej w postępowaniu egzekucyjnym w administracji	237
1. Wprowadzenie	237
2. Przegląd przepisów kształtujących odpowiedzialność porządkową i rodzaje sankcji w nich przewidzianych	240
3. Charakter i rola odpowiedzialności porządkowej w administracyjnej procedurze egzekucyjnej	242
4. Różnice między odpowiedzialnością porządkową a sankcjami karnymi	244
5. Dopuszczalność i zasadność stosowania przepisów o karach administracyjnych z Kodeksu postępowania administracyjnego do kary porządkowej	247
6. Podsumowanie	248
Literatura	249